

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Udbredelse af overskudsdelingsordninger og spredning af den individuelle ejendomsret til virksomhederne hører til vor tids mest afgørende og følsomme spørgsmål.

Regeringen har noteret sig, at der i erhvervslivet gennem det sidste par år har været stærk vækst i indførelsen af overskudsdelingsordninger, men også at mange virksomheder endnu står tøvende over for disse ordninger.

Regeringen ønsker derfor ved en reform at give en kraftig tilskyndelse til en yderligere udbredelse af overskudsdelingsordninger og derved til en spredning af den individuelle ejendomsret i virksomhederne og en styrkelse af lønmodtagernes tilhørsforhold til de enkelte arbejdspladser.

Regeringens reformtanke er båret af et ønske om at nedbryde utidssvarende og kunstige skel mellem virksomhederne og lønmodtagerne. Ved at styrke medarbejdernes engagement i virksomhederne i form af medeje og medansvar øges lønmodtagernes interesse for virksomhedernes liv til gavn for produktionen og det danske samfund. Regeringen ønsker hermed at fremme systemer, hvor lønmodtagernes gode indsats belønnes samtidig med, at systemerne bygger på det enkelte individ i den enkelte virksomhed ud fra en erkendelse af, at lønmodtagerne og virksomheden har sammenfaldende og ikke modstridende interesser.

Regeringens lovpakke om overskudsdeling er opbygget som en række tilbud, som virksomheder og lønmodtagere kan vælge mellem, ved indførelse af overskudsdeling i virksomhederne.

Efter lovforslaget kan arbejdsgiverne og lønmodtagerne på det private arbejdsmarked enten kollektivt eller individuelt aftale, at der kan ydes en andel af virksomhedens skattepligtige overskud til lønmodtagerne. Overskudsandelene anbringes i danske aktier, anpartar eller investeringsforeningsbeviser.

Virksomheden har fradragsret for det udloddede beløb i den skattepligtige indkomst. Overskudsandelene beskattes hos lønmodtagerne, men ved at vælge denne overskudsdelingsordning får de en statspræmie på 25 pct. af op til 3.000 kr. til nedbringelse af skatten. Aktiverne bindes i 7 år og kan herefter afhændes skattefrit for lønmodtagerne.

Dette forslag skal ses som en parallel til det samtidig af skatteministeren fremsatte forslag om at hæve den afgiftsfrie bundgrænse til 6.000 kr. for medarbejderaktier m.v. efter § 16 i lov om særlig indkomstskat.

For en række virksomheder kan det på grund af ejerformen eller af andre grunde være vanskeligt eller mindre hensigtsmæssigt at foretage udlodninger af medarbejderaktier i egen virksomhed.

Bortset herfra kan disse virksomheder være lige så interesserede som andre i at indføre en overskudsdelingsordning.

Regeringen vil gerne understøtte disse virksomheder i deres bestræbelser, men dog på betingelse af, at ordningen tilrettelægges således, at lønmodtagerne på anden måde får medejendomsret til erhvervslivet, nemlig gennem investering i aktier, anpartar og investeringsforeningsbeviser.

Denne form for overskudsdeling opstiller tillige et attraktivt alternativ til overskudsdeling med kontante udlodninger. Samtidig tilgodeser lovforslaget muligheden for, at ordningerne kan indgå som forhandlingselement for aftaler mellem virksomhederne og de ansatte.

Nedenfor er vist de økonomiske virkninger for henholdsvis lønmodtageren, virksomheden og staten dels af, at lønmodtageren opsparer et beløb på 3.000 kr. henholdsvis efter § 16 i lov om særlig indkomstskat og efter denne lov, dels af, at der udbetales 3.000 kr. kontant. Der forudsættes en skatteprocent på 50 for både lønmodtageren og virksomheden.